

PETR HUGO ŠLIK

Stín železné opony

ILUSTROVALA
RENATA WILFLINGOVÁ

Albatros

Stín železné opony

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.albatros.cz
www.albatrosmedia.cz

Petr Hugo Šlik

Stín železné opony – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2024

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS **MEDIA**

PETR HUGO ŠLIK

Stín železné opony

ILUSTROVALA
RENATA WILFLINGOVÁ

Albatros

© Petr Hugo Šlik, 2024
Illustrations © Renata Wilflingová, 2024

ISBN tištěné verze 978-80-00-07318-7
ISBN e-knihy 978-80-00-07335-4 (1. zveřejnění, 2024) (epub)
ISBN e-knihy 978-80-00-07336-1 (1. zveřejnění, 2024) (mobi)
ISBN e-knihy 978-80-00-07320-0 (1. zveřejnění, 2024) (ePDF)

Všechny postavy v této knize jsou dílem autorovy fikce. Jakákoliv případná podobnost se skutečnými osobami je čistě náhodná.

Žádná Švestkovna v ulici Na Potoku neexistuje a stejně se to má i s hájovnou na Čihadle.

Všechna ostatní topografická data ze Slavonic a jejich okolí však odpovídají skutečnosti.

Té odpovídají také všechny zde zmiňované informace o železné oponě, včetně vyjmenovaných pokusů o její překonání.

Prolog

Běžel temným lesem. Terén byl značně nerovný, všude ležely popadané větve, ale on si nemohl dovolit zakopnout. Nemohl dopustit, aby jej chytili. Utíkal stále vpřed, neohlížel se. Celý les byl skrápěný hustým deštěm, který koruny stromů nedokázaly zadržet. Cítil, že má zcela mokré oblečení. Dokonce i v botách měl mokro, už dávno se přestal vyhýbat loužím. V boku jej píchalo a jen stěží popadal dech, přesto se ani na okamžik nezastavil. Vpřed jej poháněly zvuky, které se ozývaly za ním.

Volání těch lidí, štěkot psů a výstřely. Pravidelné krátké dávky ze samopalů.

Náhle zakopl o pařez a padl k zemi. Bolestivě si narazil pravý loket a jakási větvíčka mu málem vypíchla oko. Pokusil se vstát, ale hned vzápětí se svalil zpátky do jehličí a zavyl bolestí. Levý kotník měl vyvrknutý, pokud ne rovnou zlomený. Na další běh nebylo ani pomyšlení. Takže je po všem. Nezvládnou to. Nikdo to nezvládne. Zatnul pěsti a několikrát vztekle udeřil do země. Mimoděk si vybavil všechno, co předcházelo tomuto okamžiku. Dlouhé rozhodování, zda do tak riskantního podniku mají vůbec jít. A pak týdny příprav. Jak se skláněli nad mapami a plánovali cestu. Dlouho a pečlivě vybírali, kudy se dostanou na místo a kde přespí. Komu o tom řeknou, s kým se rozloučí a komu raději jen napíšou dopis, až budou v bezpečí. To vše probírali výhradně šeptem, protože dávno věděli, že i stěny mají uši.

A potom samotná cesta. Noční pochod ze Slavonic. Nebe bylo zatažené, měsíc nesvítil, zdálo se, že počasí jim přeje. Jenže pak se spustil liják a oni v neznámém terénu zabloudili.

Když konečně došli k drátům, byli už unavení a prokřehlí. Otec prostříhal otvor v prvním plotě a pak i v dalších dvou. Proplazili se na druhou stranu a už se chtěli radovat, když vtom vystřelená světlice ozářila nebe a vzápětí se za jejich zády ozval štěkot psů.

„Stůjte!“

Zběsilý úprk nocí. Strach. Ale aspoň byli pořád spolu. A pak ty výstřely.

Otec podklesl v kolenou a svalil se do listí.

„Tati!“ vykřikli s bratrem současně a sklonili se k němu. Z úst mu vytékal tenký proužek krve.

Otec nebyl mrtvý, podíval se na ně upřeným pohledem a rázně je vybídl:

„Utíkejte! Nemůže to být dál než sto metrů. Musíte jít, musíte se odtud dostat. Slyšíte? Běžte!“

Odjakživa byli s bratrem zvyklí poslouchat. Protivit se otcově vůli, to pro ně bylo něco zcela nemyslitelného. Teď ale zaváhali. Přece ho tam nemůžou nechat.

„Utíkejte... prosím,“ zašeptal otec, když viděl jejich váhání.

K tomu, aby pokračovali v cestě, je nakonec přiměl právě ten nezvyklý prosebný tón. A pak také další výstřely. Z kmene stromu, u kterého se skláněli, se odštíplo několik třísek.

Zvedli se a vyrazili do tmy.

Chvíli s bratrem běželi bok po boku, ale pak se museli rozdělit, prodrat se hustým smrčím a tam se jeden druhému ztratili.

A teď je tedy definitivní konec, uvědomil si a naposledy udeřil pěstí do vlhké hlíny. Ohlédl se za sebe. Nic moc neviděl, ale hlasy i štěkot se ozývaly zase o něco blíž. Je konec. Nebo ne? Po jeho pravici se rýsovala terénní nerovnost hustě porostlá ostružiním. Třeba by se v něm mohl schovat, v tom dešti jej psi snad nevystopují. Byl to bláznivý nápad, šance, že mu to vyjde, byla minimální, ale on věděl, že na ni musí vsadit celý svůj život. Nic jiného mu nezbývalo. Zatnul zuby a začal se plazit vytyčeným směrem. Šlahouny ostružin mu rozdíraly dlaně a tvář do krve, ale to jej nemohlo zastavit. Pomalu, centimetr za centimetrem, se plazil do spásného úkrytu. Jako zvíře. Vždyť čím jiným teď byl než lovnou zvěří? Neodvážil se ohlédnout, ale věděl, že jeho lovci jsou už jen pár desítek metrů za ním. Znovu se vzepřel rukama, aby se ještě trochu posunul. Náhle pod prsty ucítil prázdno. Proplazil se zřejmě k jakémusi otvoru, snad šlo o opuštěnou zvířecí noru. Posunul se ještě kousek a strčil do díry hlavu. Vanul z ní chlad. Ucítil vůni tlejícího listí, ale neviděl pochopitelně nic. Další zaštěkání, tentokrát sotva pár metrů za ním. Mimoděk sebou cukl a vzápětí se pod ním okraj díry probořil a on spadl dolů do tmy. Padal dlouho, a když konečně dopadl na zem, ztratil vědomí.

l.

1. kapitola

Ahoj Slavonice!

Autobus zastavil a dveře se otevřely. Počkal jsem, až vystoupí ostatní cestující, a pak jsem na rozpálené asfalt slavonického autobusového nádraží konečně vkročil i já. Byl začátek prázdnin, do patnáctých narozenin mi zbejvalo posledních sedmdesát dní a před sebou jsem měl tři sladký tejdny s tátou a nevlastním bráchou Filipem u prarodičů. Zhluboka jsem nasál voňavej letní vzduch, pohodil jsem si batoh na zádech a vykročil do města.

Nikdy jsem se nedokázal rozhodnout, jestli je k dědovi a babičce hezčí cesta z autobusového, nebo z vlakového nádraží, a teď jsem v duchu znovu probíral tohle svoje dávný dilema. Jasně, od vlaku vede krásná pěšina podél hřbitovní zdi a kolem kostela svatého Kříže, ale když jdete od autobusáku, je všechno mnohem rychlejší. Stačí jen projít průchodem kolem bejvalý synagogy do ulice Jana Švermy a pak vás další pasáž mezi městským úřadem a muzeem dovede přímo na hlavní slavonický náměstí – náměstí Míru. Jinými slovy, netrvá to ani dvě minuty od chvíle, kdy vystoupíte z autobusu, a najednou jste v úplným centru perly české renesance. Přesně touhle cestou jsem teď šel já.

Před městským úřadem jsem chvíli stál u plakátovací plochy, abych zjistil, co se chystá. Přes rok se toho ve Slavonicích moc neděje, ale během prázdnin akce stíhá akci. Většinou jsou to teda všelijaký nudný koncerty

vážný hudby, ale tu a tam se něco zajímavýho najde. Teď mě zaujal tmavě rudej plakát na „prázdninovou rockovou párty s kapelou Děravej kanystr“, která se odehraje hned zejtra v kulturáku. To bylo fajn. Děravej kanystr hrává o prázdninách ve Slavonicích pravidelně, takže zejtra to bude jejich už asi šestej koncert, kterej osobně navštívím. Hrajou „nejlepší rockové hity 60. a 70. let“ a dělaj to dobře.

Z dalších plakátů mě pak zaujala už jen pozvánka na premiéru filmu, kterej se ve Slavonicích natáčel loňský prázdniny. Celá ta sláva „s bohatým doprovodným programem“ se odehraje za pár dní v komunitním centru, a protože jednu takovou premiéru jsem tu už viděl, bylo mi jasný, že tam zase půjde půlka města. Lidi ze Slavonic jsou na všechny filmy, který se u nich natáče, pěkně pyšný.

Otočil jsem se od plakátů a pokračoval v cestě. Když jsem přecházel přes náměstí, musel jsem se usmát. Od malička jsem vyrůstal v Praze na Jižním Městě, což je ohromný sídliště, kde se doslova zalykáte betonem. Ještě ve druhé třídě se mi občas stalo, že jsem cestou ze školy zabloudil. Nikdy jsem si nebyl jistej, kterej z těch desítek paneláků je náš. S mámou jsme nikam nejezdili, takže jsem si dlouho myslel, že tak jak vypadá Jižňák, vypadá celej svět. Když jsem pak poprvé přijel do Slavonic a ocitl se na tomhle nádherným náměstí, byl jsem přesvědčenej, že jsou to jenom kulisy pro natáčení nějaký pohádky. Nevěřil jsem, že se v těch domech skutečně bydlí. Po prvních prázdninách strávených u dědy Bedřicha a u babičky Lídy jsem pak spolužákům v Praze nadšeně vyprávěl o Slavonicích, ale ti jenom znuděně mávli rukou. Právě se vrátili z Mallorky, Kréty nebo z Chorvatska a nějaký zapadlý Slavonice je vůbec nezajímaly.

„Ahoj Matěji!“ ozvalo se náhle z rohu náměstí.

Od stánku se zmrzlinou tam na mě mávala paní Paluková, jejíž syn Luděk byl od malička můj slavonicekej kamarád. Přesněji řečeno, můj a bráchův. Luděk je o trochu mladší než já. Je fajn, je s ním sranda, ale občas se naštvě kvůli nějaký prkotině, a to je pak úplně nesnesitelněj.

„Dobrý den,“ zavolal jsem na paní Palukovou, ale pokračoval jsem v chůzi. „Stavím se zejtra.“

„Jasný. Na jak dlouho jsi přijel?“

„Na tři tejdny.“

„Řeknu Luďkovi, že už jsi tady.“

Vešel jsem do Nádražní ulice, která zvolna klesala dolů k potoku. Břečťan, plazící se vpravo po stěně dvora, od loňska zase trochu povyrosl. Když jsem byl menší, myslel jsem si, že právě zahrada za touhle zdí je TA zahrada z Trnkovy knížky. A vlastně si to tak trochu myslím doteď. V protisměru přijížděla černá limuzína s kouřovými sklama, takže jsem se musel přitisknout až těsně ke zdi, protože chodníky se do týchle úzký ulice nevešly.

Když auto projelo, seběhl jsem rychle dolů, přešel po mostě přes potok a za kaplí svatého Jana Nepomuckého jsem zahrnul po vyježděný šterkový cestě doleva. Týchle ulici se říká Na Potoku a domy v ní vypadají oproti načančaným palácům na náměstí trochu jako jejich chudý příbuzný.

Starej vlčák pana Kalvody se mohl vzteknout, sotva mě uviděl. Skákal na polovyvrácenej plot, cenil zuby a z tlamy mu tekly sliny na zaprášenej kožich. Toho psa jsem se odjakživa bál a nebyl jsem jedinej. Sousedi panu Kalvodovi už mockrát říkali, že by si měl ten plot opravit, ale on se jenom smál. Nebyl schopnej dát do pořádku ani barák, ve kterým žije, tak co s nějakým plotem?

Konečně jsem měl psa za sebou, a to už jsem viděl Švestkovnu. Tak se totiž ve Slavonicích přezdívá domu tátových rodičů. Asi před pěti lety si ho nechali zateplit a na omítku zvolili zářivě fialovou barvu. V tomhle jinak docela obyčejným baráku jsem zažil nejlepší

chvíle svého života. Vzal jsem za kliku branky a vešel na zahradu. Vítr lehce kolébal houpačku, o kterou jsme s Filipem kdysi dávno sváděli tvrdý boj.

Překvapilo mě, že před garáží nestojí tátovo auto, ale řekl jsem si, že jel nejspíš nakoupit. To většinou byla první věc, kterou ve Slavonicích udělal – že dojel na pořadnej nákup. Vždycky dovezl tuny masa, kterým pak úplně zazdil mrazák v kuchyni. Táta jí maso pořád. I k snídani.

Vešel jsem do domu a zavolał: „Ahoj! Jsem tady.“

Z obýváku se ozvaly šouravý kroky a za chvíli se ve dveřích do předsíně objevili děda s babičkou.

„Nazdar Matěji! Rádi tě vidíme.“

„Kde je táta? V krámě?“

„Ty to nevíš?“ podivil se děda. „On ti to neřekl? Letos nepřijede. Něco mu do toho vlezlo.“

Zrovna jsem se zouval, ale teď jsem to nechal bejt. Najednou mi přišlo, že to ani nemá cenu. Blbej táta! Všechno zkazí. Seděl jsem na botníku a snažil se srovnat si to v hlavě.

„No tak, Matěji, užijeme si to i tak, ne?“ chtěla mě utěšit babička. „Co říkáš? Přece bys kvůli tomu nebrečel.“

Teprve teď jsem si uvědomil, že mi po tvářích tečou slzy.